

FLYGVAPNETS BEREDSKAPSHISTORIK KLAR

Av överstelöjtnant NILS KINDBERG

Ovannämnda verk, anbefallt år 1942 av dåvarande Överbefälhavaren generalen O. G Thörnell, har sommaren 1962 slutförts och till sin huvuddel (64 foliovolym, flertalet hemligstämplade) inlämnats till chefen för flygvapnet. En mindre del av verket (5 foliovolym, dels hemliga, dels öppna) har överlämnats till chefen för militärhistoriska institutionen (före den 1 juli 1962 - försvarsstabens krigshistoriska avdelning).

Det stora verket behandlar dels i en kronologisk huvudredogörelse händelseförloppet ute och hemma under det andra världskrigets riskfyllda och ödesdigra år, på det världspolitiska fältet, i vårt grannskap och inom Sveriges gränser. Vår högsta krigslednings bedömanden och åtgärder, samtliga försvarsgrenars och vissa andra av våra försvarsanstalters o d åtgärder m m belyses, bl a med hänsyn till faror, brister och efter hand inträdda och konstaterade förbättringar. I flygvapnets historik är det självfallet åtgärderna och erfarenheterna m m vid flygvapnet, som dominerar redogörelsen. Det allmänna sammanhanget mellan flygåtgärderna och de viktigaste av beredskapsåtgärderna vid armé och marin m m framgår av sammanbindande avsnitt.

Förutom huvudredogörelsen, som belyser åtgärderna i stort vid flygvapnet m m, innefattar verket även ett antal specialredogörelser, som hänförs sig till olika aspekter av arbetet på flygvapnets uppbyggande under de nämnda kritiska, men för oss dock så gagnande och lärorika åren. I dessa specialredogörelser redogöres exempelvis för åtgärder i planlägnings-, baserings-, organisations-, övnings-, flygmateriel-, intendentur- och andra avseenden. Utförliga aktsamlingar innehållande avskrifter, utdrag, tryck o d ur förelag, beslut, order och rapporter m m inom

försvarsberedskapsårens rika åtgärdsflora dokumenterar de olika redogörelserna.

Försvarsberedskapsverkets ändamål är att gagna arbetet inom flygledningen m m på att stärka vår försvarsgrens effektivitet och slagkraft för uppkommande behov. Verket skall vidare underlätta militärhistorisk forskning och tjäna utbildningen vid försvarsmaktens högre skolor.

För materialets säkra bevarande åt framtiden och för att möjliggöra dess utnyttjande för tjänstens och forskningens ändamål har chefen för flygvapnet den 12 oktober 1962 genom en flygvapenorder - fo A 43 - utfärdat närmare bestämmelser för historikens förvaring, utlåning m m. Förteckning på de olika volymerna, angivande dessas benämning och huvudsakliga innehåll, har utsänts till chefer och myndigheter m fl enligt en särskild lista. Den hålles dessutom tillgänglig på flygstabens och flygförvaltningens centrala expeditioner och hos flygstabens pressektion. Ett begrepp om verkets volymomfång ger vår bild till denna notis.

"Flygvapennytt" skall i några kommande nummer på grundval av historiken och i mån av utrymme m m låta införa några artiklar, vilka belysa flygvapnets beredskap och utveckling under de viktiga åren 1936 - 1945.

Dessa artiklar vill inte bara vara ett konstaterande och refererande i efterhand utan också - och kanske mest - påminna oss alla om att högst obehagliga överraskningar och allvarliga faror för vårt land, dess flyg och vårt folk alltjämt hotar. Fortsatt beredskap är alltså nödvändig ännu - mer än 20 år efter det "andra världskrigets" inledningssekeden. Kuba-krisen m m talar sitt tydliga språk när detta skrives.